

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Vår dato: 02.11.2025

Deres dato: 23.09.2025

Bivdu, styrebehandlet den 02.11.2025

Deres ref.: 25/5945

Sak 5/2025 Reguleringsmøtet – Bivdus forslag til regulering av fiske etter torsk nord for 62° N i 2026

Fiskeridepartementet ber i sin bestilling av 09.09.2025 til Fiskeridirektøren om at det i direktørens forslag til regulering av fisket i 2026 «særlig synliggjør konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder».

Bivdu er en fiskeriorganisasjon med rett til konsultasjon¹. Ifølge Sameloven inngår også forvaltningens plikt til å gi full informasjon om relevante forhold (§ 4-6) i konsultasjonene.

Fiskeridirektoratet har de siste fire siste årene valgt å ikke følge opp sameloven ved å nekte Bivdu konsultasjonsrett. Dette fører til at Bivdu ikke får nødvendig innsyn i dokumenter/saker som er under utarbeidelse. Bivdu anser at denne saksbehandlingen bryter med menneskerettighetene, er en saksbehandlingsfeil som hefter ved saken, og kan medføre at vedtak er ulovlig.

Til tross for dette vil Bivdu tilkjenne sitt syn i denne saken ut fra de opplysningene vi i dag har. Bivdu fremmer følgende forslag i fiske etter torsk nord for 62° N i 2026:

Pkt. 1 Innledning

Fiskeridepartementet har i sin bestilling til regulering av fiske i 2026 bedt Fiskerifiskeridirektøren 2026 om «særlig synliggjør konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder». Bivdu ser dette som et godt forslag som må følges opp nå i en svært vanskelig ressursituasjon som truer økonomien til svært mange fiskere og deres fiskerfamilier, industriarbeidere i en rekke små lokalsamfunn i nord og spesielt i sjøsamiske områder.

Bivdu kan ikke se at Fiskeridirektøren i noen av saken har oppfylt departementets bestilling om å særlig synliggjøre konsekvenser av reguleringer for fiskere i sjøsamisk områder. Fiskeridirektøren skriver i sin innledning til Sak 5. *Regulering av fiske etter torsk nord for 62° N*, at det avsettes 6,2% av norsk totalkvote til åpen gruppe, at dette bidrar til et godt utgangspunkt for driften til den minste kystflåten i 2026, og at samiske interesser dermed er

¹ Jf. Sameloven: LOV 1987-06-12 nr 56, § 4.2 Konsultasjoner som omfatter forvaltning av statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner i alle saker som angår eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder som gjelder kultur, næring, språk og samfunn.

ivaretatt, men dette er det Stortinget som har vedtatt, og ikke Fiskeridirektøren som har besluttet.

For å oppfylle Fiskeridepartementets ønske om å særlig synliggjøre konsekvenser av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder, vil Bivdu foreslå at departementet oppnevner en arbeidsgruppe – der også sjøsamiske fiskeorganisasjoner tas med – som får i oppgave å særlig synliggjøre konsekvenser av reguleringer for fiskere i sjøsamisk områder, samt foreslå særlige tiltak for at fiskerne i disse områdene får tilgang til å fiske på de lokale ressursene, slik at en kan leve av sitt fiske.

Bivdus forslag:

- *Fiskeridepartementet oppnevner en arbeidsgruppe – der også sjøsamiske fiskeorganisasjoner tas med – som får i oppgave å:*
 - *Særlig synliggjøres konsekvenser av reguleringer for fiskere i sjøsamisk områder.*
 - *Foreslå særlige tiltak for at fiskerne i disse områdene får tilgang til å fiske på lokale ressursene, slik at en kan leve av sitt fiske.*

Pkt. 3. Rammevilkårene for regulering av fiske i 2026.

3.1. Bestandssituasjonen - Norsk kysttorsk.

Fiskeridirektøren har for første gang ikke redegjort for hvordan kvotegrunnlaget som legges til grunn for reguleringene er kommet frem. I saksfremlegget for 2026 blir det kun vist til en norsk «satt» kvote på 127 000 tonn. Det fremkommer ikke om den satte kvoten innbefatter norsk kysttorsk og murmanskvote (tidligere like store kvoter), og hvor store de er.

Etter Havforskningsinstituttets kvoteanbefalinger kan vi trekke følgende slutninger om totalkvoten for 2026 på 323 000 tonn:

- Norsk Arktisk torsk (NAC)	269 000 tonn
- Norsk kysttorsk	27 000 tonn
- <u>Murmansk torskekvote</u>	<u>27 000 tonn.</u>
Til sammen	323 000 tonn

Slik Bivdu tolker Fiskeridirektørens fremstilling så er totalkvoten på 323 000 tonn fordelt slik:

- Norsk kvote	127 000 tonn
- Russisk kvote	127 000 tonn
- <u>Tredjelands kvote</u>	<u>69 000 tonn</u>
Til sammen	323 000 tonn

Denne fordelingen viser at både trål, stor kyst og tredjeland får fiske på norsk kysttorsk, som er rødlistet.

Norsk kysttorsk gyter, bunnsår seg og vokser opp i fjordene og beiter i fjordene og i de nære kystfarvann. Det er derfor naturlig at den minste flåtegruppen under 11 meter skal ha rett til å fiske på denne arten, og ikke som nå der alle flåtegrupper - også tredjeland, trålflåten og stor kyst – får tildelt kvoter på en rødlistet art som norsk kysttorsk i dag er. I tillegg så har disse som her nevnes liten eller ingen rett til å fiske i de områdene kysttorsken i dag oppholder seg.

Bivdu har derfor oppfordret Fiskeridepartementet, og da i særlig grad den norske delegasjonen i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen, til å legge til rette for at en ved kvotefastsettelsen av den norske totalkvoten i torsk (TACen) innarbeider prinsippet om at:

- ***Norsk kysttorsk fiskes av fiskere som bor i de områdene der den lokale kysttorsken er etablert.***

Pkt. 3.1. Bestandssituasjonen - Norsk kysttorsk.

- Fiskeridirektøren må synliggjøre kvoten av norsk kysttorsk i sitt saksfremlegg til Reguleringsmøtet.
- Anbefalte kysttorskkvote nord for 67 °N er på 27 887 tonn og skal fiskes av kyst- og fjordfiskerne i området. Den bør i sin helhet overføres til Kystfiskekvoten, slik at de som bor her kan nyttiggjøre seg av sine lokale ressurser, slik dagens praksis er i forvaltning av Kongekrabbe.

Pkt. 3.2.1

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

Fiskeridirektøren har i sitt forslag avsatt 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfiske (turist- og fritidsfiske) i 2026.

Turistnæringen har ikke de samme rettighetene til fiske som fiskerne, og da særlig de som har en lovfestet rett til å fiske (båter under 11 meter). I dagens situasjon med drastiske kvotenedganger over flere år, kan ikke Bivdu støtte forslaget om at turistfiske skal fortsette som tidligere. Dette gjelder i særlig grad utenlandsk turistfiske.

Utenlandske turistfiskere fisker ca. 70 % (5 000 tonn) av den avsatte kvoten til turistfiske/ fritidsfiske på 7 000 tonn, mens norske borgere fisker ca. 20 % (1 500 tonn.) I tillegg fisker norsk fritidsfiske (kulturbetinget fiske) ca 500 tonn.

Bivdu går inn for at det utenlandske turistfisket på 5 000 tonn belastes 3.landskvoten, mens den norske andelen av fritidsfiske (kulturbetinget fiske) trekkes av norsk kvote som i dag. Dette frigir en kvote på 5 000 tonn som deles mellom åpen gruppe og Kystfiskeordningen.

Det er også avgjørende at norske myndigheter styrker kontroll med hvor mye fisk som fiskes av utenlandske turister, og at de som fisker med egen/medbrakt båt har båten registrerte i småbåtregistret.

Bivdus forslag:

- *Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfiske og fritidsfiske settes til 2 000 tonn torsk*
- *Det lages en ny gruppe som heter utenlandsk turistfiske, som får en kvote på 5 000 tonn som belastes 3.landskvoten.*
- *Den frigitte kvoten på 5 000 tonn torsk deles i to like store deles og fordeles med:*
 - o *2 500 tonn (½ parten) til: Åpen gruppe*
 - o *2 500 tonn (½ parten) til: Kystfiskeordningen.*

3.2.3 Kystfiskeordningen

På grunn av Kystfiskeordningens viktige funksjon i å bevare fiske, industri og samfunn i sjøsamiske områder, er det viktig at flåten i de områdene som har rett til fiske på Kystfiskekvoten får et godt ressursgrunnlag.

Fiskeriforvaltningen satte båtkvoten i 2025 altfor lavt, og var ikke villige til å øke båtkvoten da de ble gjort oppmerksom på dette av Sametinget og Bivdu i april i år. Dette har ført til at fiskerne som har rett til fiske på Kystfiskekvoten nå ser ut til å tape en inntekt på ca. 40 millioner ettersom det per dato gjenstår ca. 850 tonn. Dette er en forvaltningstabbe som delvis kan rettes opp ved å overføre (hele) restkvantumet som gjenstår av kystkvoten til 2026, da fiskerne ikke fikk mulighet til å fiske opp Kystfiskekvoten i 2025. En slik overføring vil blant annet være et bidrag til å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur (jf. Havressursloven § 7 g).

Bivdus forslag:

- For å ivareta samisk fiske og samfunnsinteresser settes Kystfiskekvoten i 2026 til 3 000 tonn med tillegg av gjenstående Kystfiskekvoteavsetning for 2025.

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Avsnitt 5 (s. 18) Kvotefleks – fiske på kvoter som tilhører kommende år (2027)

Bivdu kan ikke tilrå å starte på et fiske som tilhører kommende bestandsnivåer og års kvoter, da dette forslaget etter Bivdus mening ikke er en ansvarlig ressursforvaltning av fellesskapets fiskeriressurser.

Bivdus forslag:

- Ingen må få mulighet til å drive et fiske der en forskutterer neste års kvoter. Dvs. ingen flåtegruppe eller personer må i 2026 få fiske kvoter som bli avsatt og tilhører 2027.

5.5 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER I ÅPEN GRUPPE (s. 27)

Regulering i åpen gruppe – torsk.

I regulering av fiske er det innført at en kan overflytte 10% av ubrukt kvote til neste år. Dette gjelder også åpen gruppe, og det på gruppenivå.

Gjennom tiden ble det brukt inndeling av kvoten gitt i form av en maksimalkvote og en garantert kvote. Dette var en ordning som ble brukt som et ledd i å sikre seg at kvoten ved årets slutt var fisket opp.

I 2026 er situasjonen en helt annen, og det er vel ingen som tror at kvotene (gruppekvotene) ikke blir fisket opp, og skjer det at kvoten ikke blir fisket opp så kan 10 % av denne overføres til neste år.

Bivdu gjør oppmerksom på at ordningen med maksimalkvoter og garanterte kvoter faller svært uheldig ut for mange fiskere ettersom ordningen legger opp til et «kappfiske» i gruppen, der den som fisker mest og fortest får nytte av maksimalkvoten, mens de som fisker og bor i områder der fiske kommer sent inn til gyting, svært sjelden får mulighet til å fiske maksimalkvoten og må derfor ta til takke med garantert kvote.

Bivdu vil derfor ikke støtte Fiskeridirektørens forslag til regulering med maks- og garanterte kvoter slik den fremkommer i tabell 15

Bivdus forslag (s. 26):

- Åpen gruppe reguleres i følgende grupper og da med garanterte kvoter som følge:

Lengde	Kvotefaktor	Garantert kvote u/alderstillegg	Garantert kvote m/alderstillegg
- Under 8 meter	1,0	4,0 t.	7,5
- 8 – 9,99 meter	1,4	6,4	9,3
- Over 10 meter	1,6	7,25	10,25

5.6 REGULERING AV KYSTFISKEORDNINGEN

Bivdus forslag (s. 26):

- Bivdu foreslår at fartøy i åpen gruppe som omfattes av kystfiskeordningen gis en tilleggskvote på **4,5 tonn**.
- Fiskeridirektoratet i samråd med Sametinget og Bivdu skal i april 2026 korrigere kvoten opp mot fisketakten i det pågående fisket, og vurdere om det er grunnlag for å øke båtkvoten med et tillegg, slik at kystfiskekvoten for 2026 blir oppfisket av de som ordningen er tiltenkt.

Bivdu støtter også Fjordfiskerikommisjonen sitt forslag der det heter:

- Kysttorskvernet må gis overordnet status i forvaltningssammenheng og tas hensyn til i utarbeidelsen av reguleringer av hvert enkelt fiskeri.

Med vennlig hilsen

Inge Arne Eriksen

Styreleder